BENDROJO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. spalio 2 d.*

„Viešoji tarnyba – Sutartininkai – Drausminė procedūra – Drausminė nuobauda – Sutarties nutraukimas be įspėjimo – OLAF tyrimas – Medicinos išlaidų atlyginimas – SESV 266 straipsnis – Sprendimas, priimtas vykdant Bendrojo Teismo sprendimą – Teismo sprendimo dėl panaikinimo vykdymo priemonės – *Res judicata* galia – Procedūros pažeidimas – Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnis – Konsultavimasis su drausmės komisija – Teisė į gynybą – Atsakomybė – Turtinė ir neturtinė žala“

Byloje T-669/22

IP, atstovaujamas *avocat* J. Martins,

ieškovas,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą M. Brauhoff,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas L. Truchot (pranešėjas), teisėjai H. Kanninen ir R. Frendo,

kancleris V. Di Bucci,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į tai, kad bylos šalys per tris savaites po to, kai buvo pranešta apie rašytinės proceso dalies pabaigą, nepateikė prašymo surengti teismo posėdį, ir pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 106 straipsnio 3 dalį nusprendęs priimti sprendimą be žodinės proceso dalies,

priima šį

* Proceso kalba: portugalų.

Sprendimą [1]

1 SESV 270 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovas IP prašo panaikinti 2022 m. sausio 18 d. Europos Komisijos sprendimą skirti jam drausminę nuobaudą – nutraukti jo tarnybos sutartį be įspėjimo (toliau – ginčijamas sprendimas), ir atlyginti žalą, kurią jis teigia patyręs dėl to sprendimo.

I. Ginčo aplinkybės

[*Praleista*]

C. Dėl pradinio teismo sprendimo

13 2020 m. vasario 21 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį, jame jis prašė panaikinti 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą.

14 2021 m. spalio 6 d. Sprendimu *IP / Komisija* (T-121/20, toliau – pradinis teismo sprendimas, EU:T:2021:665) Bendrasis Teismas, pripažinęs pagrįstu ieškovo šeštąjį pagrindą, grindžiamą Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 10 straipsnio h punkto (susijusio su tuo, kad nustatant pažeidimo sunkumą ir priimant sprendimą dėl ieškovui skirtinos drausminės nuobaudos reikia atsižvelgti į tai, kad „netinkamą elgesį sudaro pakartotiniai veiksmai ar elgesys“) pažeidimu, panaikino tą sprendimą ir nenagrinėjo kitų pagrindų.

15 Bendrasis Teismas visų pirma pažymėjo, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų 26 straipsnyje numatyta visuma garantijų, kuriomis siekiama apsaugoti pareigūną, išvengiant to, kad administracijos priimti ir jo administracinį statusą paveikiantys sprendimai būtų pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis, kurių egzistavimas išplaukia iš į asmens bylą neįtrauktų dokumentų. Jis nusprendė, kad, atsižvelgdamas į esminį asmens bylos vaidmenį apsaugant ir informuojant pareigūną, sprendimu skirti nuobaudą, net jeigu jis anksčiau buvo pridėtas prie pareigūno asmens bylos, negalima remtis arba naudotis prieš jį, jeigu toje byloje nebėra jokios nuorodos apie tą sprendimą.

16 Bendrasis Teismas pridūrė, kad administracijai suteikta teisė remtis iš pareigūno asmens bylos pašalintu sprendimu skirti nuobaudą, siekiant padaryti išvadą apie pakartotinumą, kaip jis suprantamas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 10 straipsnį, panaikintų šio priedo 27 straipsnio veiksmingumą šiuo klausimu.

17 Tuo remdamasis Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu, kuriame siekiant pagrįsti pakartotinumą remtasi drausmine nuobauda, apie kurią atitinkamo pareigūno asmens byloje nebebuvo jokios nuorodos patenkinus ieškovo pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 27 straipsnį pateiktą prašymą atšaukti asmens byloje buvusį sprendimą dėl nuobaudos, buvo pažeistos Pareigūnų tarnybos nuostatuose pareigūnams garantuojamos teisės.

[1] Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano esant tikslinga paskelbti.

D. Dėl drausminės procedūros atnaujinimo po pradinio teismo sprendimo ir ikiteisminės procedūros

18 Vykdydama pradinį teismo sprendimą trišalė STSĮT, kurią sudaro Žmogiškųjų išteklių ir saugumo generalinio direktorato generalinė direktorė, Ekonomikos ir finansų reikalų generalinio direktorato generalinis direktorius ir Regioninės politikos generalinio direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojas (toliau – trišalė STSĮT), pakvietė ieškovą į naują apklausą.

19 2021 m. gruodžio 3 d. apklausa įvyko vaizdo konferencijos būdu. Ieškovui atstovavo advokatas.

20 2022 m. sausio 18 d. trišalė STSĮT priėmė ginčijamą sprendimą, kuriuo skyrė ieškovui drausminę nuobaudą – atleisti iš tarnybos be įspėjimo.

21 Ginčijamame sprendime trišalė STSĮT nurodė, kad ieškovas kaltinamas tuo, kad pateikė PMO du prašymus atlyginti medicinos išlaidas, kurios neatitinka faktiškai sumokėtų sumų ar gautų sveikatos priežiūros paslaugų (ginčijamo sprendimo 16 punktas). Šiuos veiksmus ji kvalifikavo kaip „bandymą sukčiauti, susijusį su Europos Sąjungos biudžetu“, o tai, jos nuomone, yra ypač sunkus pažeidimas (ginčijamo sprendimo 41 punktas). Galiausiai ji nustatė skirtiną nuobaudą atsižvelgdama į Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 10 straipsnyje apibrėžtus kriterijus (ginčijamo sprendimo 39–52 punktai).

[*Praleista*]

II. Šalių reikalavimai

24 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą ir sprendimą atmesti skundą,

– priteisti iš Komisijos žalos atlyginimą, kurio dydį Bendrasis Teismas gali nustatyti savo nuožiūra,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

25 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

A. Dėl reikalavimo panaikinti

[*Praleista]*

3. Dėl esmės

[*Praleista*]

a) Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo „res judicata“ galios, gero administravimo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir Chartijos 50 straipsnyje numatyto „ne bis in idem“ principų, rūpestingumo pareigos ir pareigos motyvuoti pažeidimu

[*Praleista*]

2) Dėl „res judicata“ galios, teisėtų lūkesčių apsaugos ir „ne bis in idem“ principų pažeidimo

[*Praleista*]

i) Dėl „res judicata“ galios pažeidimo

53 Reikia pažymėti, kad ieškovas teigia, jog teisės klaida, dėl kurios 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas buvo panaikintas pradiniu teismo sprendimu, reiškė visos drausminės procedūros panaikinimą. Jis iš esmės teigia, kad trišalė STSĮT pažeidė pradinio sprendimo *res judicata* galią, nes atnaujino drausminę procedūrą, remdamasi tais pačiais faktais ir pagrindais, kaip ir drausminės procedūros, dėl kurios buvo priimtas 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas. Komisija, vykdydama pradinį sprendimą, padarė teisės klaidą, nes jį aiškino taip, kad drausminė procedūra gali būti atnaujinta, nors toks atnaujinimas buvo neįmanomas, nesant naujų faktinių aplinkybių.

54 Komisija ginčija ieškovo argumentus.

55 Pirmiausia reikia pažymėti, kad klausimas, ar neteisėtumas, dėl kurio buvo panaikintas 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas, turėjo įtakos visai procedūrai, ar tik jos daliai, nesusijęs su klausimu, kuriuo grindžiama ši pirmojo pagrindo dalis, t. y. ar drausminė procedūra galėjo būti atnaujinta. Kadangi nagrinėjant antrąjį pagrindą, grindžiamą tuo, kad nebuvo iš naujo konsultuotasi su drausmės komisija, reikės nustatyti – darant prielaidą, kad drausminė procedūra gali būti atnaujinta, – kokioje stadijoje ji galėjo būti atnaujinta, šis nagrinėjimas leis atsakyti į pirmąjį iš šių klausimų. Taigi jis bus nagrinėjamas kartu su šiuo pagrindu.

56 Remiantis suformuota jurisprudencija, Sąjungos teismų priimti sprendimai dėl panaikinimo turi *res judicata* galią, kai tik tampa galutiniai. Tai taikoma ne tik sprendimo dėl panaikinimo rezoliucinei daliai, bet ir motyvams, kurie yra būtinas rezoliucinės dalies pamatas, todėl yra nuo jos neatskiriami (žr. 2018 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *National Iranian Tanker Company / Taryba*, C-600/16 P, EU:C:2018:966, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Kakol / Komisija*, T-641/16 RENV ir T-137/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:958, 74 punktą).

57 Tačiau sprendimo *res judicata* galia susijusi tik su faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, kurios buvo realiai arba būtinai išnagrinėtos (žr. 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Kakol / Komisija*, T-641/16 RENV ir T-137/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:958, 74 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

58 Kai Bendrasis Teismas panaikina institucijos aktą, pagal SESV 266 straipsnio pirmą pastraipą ši institucija privalo imtis priemonių, būtinų Bendrojo Teismo sprendimui įvykdyti (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija ir Taryba / Carreras Sequeros ir kt.*, C-119/19 P ir C-126/19 P, EU:C:2020:676, 56 punktą).

59 Vis dėlto SESV 266 straipsnyje nepatikslintas įgyvendinimo priemonių, kurių turi imtis atitinkama institucija, pobūdis, todėl ši institucija turi jas nustatyti (žr. 2020 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija ir Taryba / Carreras Sequeros ir kt.*, C-119/19 P ir C-126/19 P, EU:C:2020:676, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

60 Taigi tam, kad įvykdytų jai pagal SESV 266 straipsnį tenkančią pareigą, institucija, priėmusi aktą, kurį Sąjungos teismas panaikino, turi nustatyti priemones, kurių reikia sprendimui dėl panaikinimo įvykdyti, naudodamasi šiuo tikslu turima diskrecija ir laikydamasi taikytinų Sąjungos teisės nuostatų ir to teismo sprendimo, kurį ji privalo įvykdyti, rezoliucinės dalies ir motyvų. Konkrečiai kalbant, institucija turi atsižvelgti ne tik į teismo sprendimo rezoliucinę dalį, bet ir į motyvus, dėl kurių priimtas sprendimas ir kurie sudaro jo pagrindą, jei jie svarbūs siekiant nustatyti tikslią rezoliucinės dalies prasmę. Iš tiesų būtent šie motyvai atskleidžia tikslias rezoliucinėje dalyje konstatuoto neteisėtumo priežastis, į kurias atitinkama institucija turi atsižvelgti pakeisdama panaikintą aktą (žr. 2021 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Di Bernardo / Komisija*, T-41/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2021:778, 61 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

61 Be to, institucija, priėmusi aktą, kuris vėliau panaikintas, SESV 266 straipsniu įpareigojama tik tiek, kiek tai reikalinga sprendimui dėl panaikinimo įvykdyti (žr. 2020 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija ir Taryba / Carreras Sequeros ir kt.*, C-119/19 P ir C-126/19 P, EU:C:2020:676, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

62 Nagrinėjamu atveju pradiniame sprendime Bendrasis Teismas nusprendė, kad trišalė STSĮT padarė teisės klaidą, kai 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendime dėl pakartotinių veiksmų rėmėsi papeikimu, kuris ieškovui buvo skirtas iki veikų, dėl kurių priimtas minėtas sprendimas, padarymo, nors buvo patenkintas apelianto prašymas, kad jo asmens byloje nebūtų jokios nuorodos į šią nuobaudą. Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl šios teisės klaidos trišalė STSĮT neteisėtai atsižvelgė į šią nuobaudą kaip į sunkinančią aplinkybę dėl pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 10 straipsnio h punkte numatyto pakartotinumo, t. y. į aplinkybę, turėjusią lemiamą reikšmę parenkant paskirtą nuobaudą. Taigi Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl nagrinėjamos teisės klaidos 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas gali būti panaikintas.

63 Iš pradinio sprendimo matyti, kad Bendrasis Teismas panaikino 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą dėl teisės klaidos, susijusios su tuo, kad trišalė STSĮT, vertindama pakartotinumą, atsižvelgė į veikas, padarytas iki veikų, kuriomis kaltinamas ieškovas ir apie kurias sužinota iš ieškovo asmens byloje esančio dokumento, padarymo, nors taip neturėjo būti. Atsižvelgimas į šias veikas turėjo įtakos šios tarnybos sprendimui dėl ieškovui skirtos nuobaudos. Tačiau Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo nei dėl veikų, kuriomis kaltinamas apeliantas, kuriam paeiliui buvo skirtos dvi drausminės nuobaudos, tikrumo, nei dėl kitų šio sprendimo motyvų teisėtumo.

64 Taigi Bendrasis Teismas tik konstatavo, kad minėto sprendimo motyvai yra neteisėti, nes Komisija rėmėsi pakartotinumu.

65 Tuo remiantis darytina išvada, kad *res judicata* galią įgijusiais to sprendimo rezoliucine dalimi ir jį pagrindžiančiais motyvais nebuvo draudžiama atnaujinti drausminės procedūros ir skirti naujos nuobaudos remiantis inkriminuojamomis veikomis, kurios nebuvo užginčytos tame pačiame sprendime.

66 Vis dėlto, jei būtų priimtas naujas sprendimas, pradiniame teismo sprendime reikalaujama, kad trišalė STSĮT nesiremtų tais pačiais motyvais, nurodytais šio sprendimo 63 punkte, kuriuose buvo taikomas pakartotinumo kriterijus.

67 Tačiau iš ginčijamo sprendimo nematyti, kad trišalė STSĮT rėmėsi tokiais motyvais. Kaip matyti iš šio sprendimo 21 punkto, ginčijamame sprendime ji nurodė, kad ieškovas kaltinamas tuo, kad pateikė PMO du prašymus kompensuoti medicinos išlaidas, neatitinkančias realiai sumokėtų sumų ar gautų gydymo paslaugų. Šiuos veiksmus ji kvalifikavo kaip mėginimą sukčiauti, susijusį su Europos Sąjungos biudžetu, o tai, jos nuomone, yra ypač sunkus pažeidimas. Galiausiai ji nustatė skirtiną nuobaudą, atsižvelgdama į Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 10 straipsnyje apibrėžtus kriterijus, aiškiai neatsižvelgusi į pakartotinumą ir remdamasi tuo, kad 2010 m. lapkričio 19 d. sprendimo nebėra ieškovo asmens byloje.

68 Taigi trišalė STSĮT neatsižvelgė į iki veikų, kuriomis kaltinamas ieškovas, padarymo skirtą drausminę nuobaudą – papeikimą.

69 Todėl galima konstatuoti, kad atnaujindama drausminę procedūrą trišalė STSĮT nepažeidė *res judicata* galios, kurią įgijo pradinis teismo sprendimas. Taigi reikia atmesti ieškovo kaltinimą, susijusį su tuo, kad trišalė STSĮT pažeidė pradinį teismo sprendimą.

[*Praleista*]

b) Dėl antrojo ieškinio pagrindo grindžiamo tuo, kad nebuvo iš naujo konsultuojamasi su drausmės komisija

93 Antrajame pagrinde ieškovas kaltina Komisiją, kad ši nesikreipė į drausmės komisiją pateikdama naują ataskaitą po to, kai buvo paskelbtas pradinis teismo sprendimas ir atnaujinta prieš jį pradėta drausminė procedūra. Ieškovas teigia, kad trišalė STSĮT, remdamasi 2018 m. balandžio 27 d. drausmės komisijos išvada, kurioje atsižvelgta į 2010 m. lapkričio 19 d. sprendimą skirti papeikimą, kuris yra niekinis, priėmusi ginčijamą sprendimą netinkamai įvykdė pradinį teismo sprendimą ir pažeidė kelias Chartijos ir ES sutarties nuostatas.

94 Papildomai ieškovas iš esmės teigia, kad darant prielaidą, jog trišalė STSĮT, nusprendusi atnaujinti nagrinėjamą drausminę procedūrą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 11 straipsnį, pagal kurį nereikalaujama konsultuotis su šiuo organu, galėjo jam skirti ne atleidimo iš tarnybos nuobaudą, o tik rašytinį įspėjimą arba papeikimą.

95 Komisija atsako, kad nebuvo būtina iš naujo konsultuotis su drausmės komisija. Pirma, Bendrasis Teismas jau buvo priėmęs sprendimą dėl veikų tikrumo, nors jos nebuvo ginčytos pradiniame teismo sprendime. Be to, priėmus 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą nebuvo padaryta jokių naujų veikų. Galiausiai vienintelė pradinio teismo sprendimo pasekmė pasirenkant tinkamą nuobaudą yra būtinybė neatsižvelgti į ieškovui skirtą papeikimą.

[*Praleista*]

2) Dėl netinkamo pradinio teismo sprendimo įvykdymo

99 Kaip matyti iš šio sprendimo 93 punkto, ieškovas kaltina Komisiją netinkamai įvykdžius pradinį teismo sprendimą, nes ji iš naujo nesikonsultavo su drausmės komisija. Reikia konstatuoti, kad teikdamas šį kaltinimą jis iš esmės remiasi SESV 266 straipsnio pažeidimu, nes, kaip pats teigia, trišalė STSĮT padarė procedūrinį pažeidimą.

100 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 11 straipsnyje, susijusiame su drausmine procedūra prieš tai nepasikonsultavus su drausmės komisija, nustatyta:

„Paskyrimų tarnyba gali nuspręsti skirti rašytinio įspėjimo ar papeikimo nuobaudą nepasitarusi su komisija. Atitinkamas pareigūnas turi būti išklausytas prieš Paskyrimų tarnybai imantis tokių veiksmų.“

101 Pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnio 1 dalį, susijusią su kompetentingos institucijos pareiga pateikti drausmės komisijai ataskaitą, „Paskyrimų tarnyba pateikia [drausmės] komisijai ataskaitą, aiškiai išdėstydama faktus, dėl kurių skundžiamasi, ir, kai reikia, aplinkybes, kuriomis tie faktai atsirado, įskaitant visas sunkinančias ar lengvinančias aplinkybes“.

102 Pagal KTĮS 49 straipsnio 1 dalį, kuria iš dalies grindžiama ieškovui skirta nuobauda, „[b]aigus pagal analogiją taikomame [Pareigūnų tarnybos] nuostatų IX priede numatytą drausminį procesą, laikinai priimtas tarnautojas dėl drausminių priežasčių gali būti atleistas iš tarnybos be įspėjimo, jei jis tyčia ar dėl aplaidumo nevykdo [nevykdė] savo pareigų“.

103 Reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime trišalė STSĮT nusprendė skirti nuobaudą – atleisti ieškovą iš tarnybos be įspėjimo, kurios nėra tarp tų, kurias ji gali skirti pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 11 straipsnį nepasikonsultavusi su drausmės komisija. Be to, drausmės komisijos išvada yra vienas iš dokumentų, kurie nurodomi kaip ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas.

104 Todėl reikia konstatuoti, kad priimdama ginčijamą sprendimą trišalė STSĮT rėmėsi Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsniu, o ne to paties priedo 11 straipsniu.

105 Taigi reikia išnagrinėti ieškinio pagrindą, grindžiamą SESV 266 straipsnio pažeidimu, nes trišalė STSĮT nesikonsultavo su drausmės komisija pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnį.

106 Pagal suformuotą jurisprudenciją procedūra, kuria siekiama pakeisti panaikintą aktą, turi būti tęsiama tiksliai nuo to etapo, kuriame nustatytas neteisėtumas, nes akto panaikinimas nebūtinai reiškia, kad buvo panaikinti ir parengiamieji aktai. Akto, kuriuo baigiama iš kelių skirtingų etapų sudaryta administracinė procedūra, panaikinimas nebūtinai reiškia, kad panaikinama visa procedūra iki ginčijamo akto priėmimo, neatsižvelgiant į sprendimo dėl panaikinimo esminius ir procesinius motyvus. Todėl akto autorius, norėdamas priimti pakeičiamąjį aktą, turi atsižvelgti į panaikinto akto priėmimo datą (žr. 2021 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Di Bernardo / Komisija*, T-41/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2021:778, 89 ir 90 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

107 Kadangi ieškovas teigia, kad 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimo pakeitimo procedūra nebuvo atnaujinta nuo to konkretaus momento, kai buvo padarytas pažeidimas, reikia nustatyti, kokiu momentu jis buvo padarytas, ir įvertinti, ar procedūra buvo atnaujinta būtent tuo momentu. Šiuo tikslu reikia išsiaiškinti, ar drausmės komisijos išvadai ir kreipimosi į ją ataskaitai turėjo įtakos neteisėtumas, pateisinęs minėto sprendimo panaikinimą.

108 <...> 2017 m. liepos 25 d. STSĮT kreipėsi į drausmės komisiją ir pateikė jai ataskaitą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnį. 2018 m. balandžio 16 d. išvadoje drausmės komisija rekomendavo nuobaudą – atleisti ieškovą iš tarnybos be įspėjimo. 2019 m. gegužės 21 d. ieškovas buvo pakviestas į apklausą trišalėje STSĮT prieš skiriant pirmąją drausminę nuobaudą tų pačių metų rugpjūčio 21 d. <...>.

109 2021 m. spalio 6 d. paskelbus pradinį teismo sprendimą ir siekdama užtikrinti jo vykdymą, kaip priminta šio sprendimo 18–20 punktuose, trišalė STSĮT pakvietė ieškovą į naują apklausą. Ieškovas pastabas pateikė 2021 m. lapkričio 24 d. raštu, o 2021 m. gruodžio 3 d. įvyko ieškovo, atstovaujamo jo advokato, apklausa vaizdo konferencijos būdu. 2022 m. sausio 18 d. STSĮT priėmė ginčijamą sprendimą.

110 Jo 6 punkte trišalė STSĮT nurodo 2018 m. balandžio 16 d. priimtą drausmės komisijos išvadą, kuri tame punkte nurodyta klaidingai, t. y. kaip priimta to paties mėnesio 27 d. Vis dėlto ginčijamo sprendimo 49 punkte ji atmetė Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priede numatytą pakartotinumą, kuriuo rėmėsi komisija, motyvuodama tuo, kad „2010 m. lapkričio 19 d. sprendimo dėl papeikimo nebėra [ieškovo] asmens byloje“.

111 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad po to, kai buvo priimtas pradinis teismo sprendimas, trišalė STSĮT atnaujino drausminę procedūrą nuo ieškovo apklausos etapo, iš naujo nepasikonsultavusi su drausmės komisija.

112 Kaip matyti iš šio sprendimo 62 punkto, pradiniame sprendime Bendrasis Teismas nusprendė, kad trišalė STSĮT padarė teisės klaidą, kai 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendime dėl pakartotinumo rėmėsi papeikimu, kuris ieškovui buvo skirtas iki veikų, dėl kurių buvo priimtas tas sprendimas, padarymo, nors jo prašymas, kad jo asmens byloje nebūtų jokios nuorodos apie šią nuobaudą, buvo patenkintas. Dėl šios teisės klaidos trišalė STSĮT neteisėtai atsižvelgė į šią nuobaudą kaip į sunkinančią aplinkybę.

113 Iš pradinio teismo sprendimo matyti, kad trišalė STSĮT padarė teisės klaidą, kuri turėjo įtakos 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimui, ir pateisino jo panaikinimą.

114 Tačiau iš to negalima daryti išvados, kad aptariamas neteisėtumas pasireiškė tik baigiamajame procedūros, kurioje dalyvauja trišalė STSĮT, etape, t. y. priimant 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą (pagal analogiją žr. 2008 m. spalio 22 d. Sprendimo *Tzirani / Komisija*, F-46/07, EU:F:2008:129, 68 punktą).

115 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad STSĮT drausmės komisijai pateiktoje ataskaitoje buvo nurodytas 2010 m. lapkričio 19 d. sprendimu ieškovui skirtas papeikimas. Minėtas sprendimas buvo pridėtas prie minėtos ataskaitos, kurioje trišalė STSĮT šiam klausimui skyrė penkias pastraipas, nes manė, kad tai yra ieškovo praeitis drausmės klausimu. Jame ji nurodė, kad aplinkybė, jog nagrinėjamu atveju ieškovas elgėsi panašiai, įrodo, kad jis nepasimokė iš ankstesnės nuobaudos ir toliau savo asmeninius interesus iškelia aukščiau už institucijos interesus. Tuo remdamasi trišalė STSĮT padarė išvadą, kad tai yra sunkinanti aplinkybė.

116 Ataskaitoje pateiktoje išvadoje buvo nurodyta, kad ieškovas, pateikdamas du prašymus kompensuoti išlaidas, neatitinkančius realiai suteiktų paslaugų, šiurkščiai pažeidė Pareigūnų tarnybos nuostatų 11 ir 12 straipsnius, todėl šis elgesys, vertinamas atsižvelgiant į drausmės

pažeidimą, kuriuo jis buvo kaltinamas anksčiau, galutinai nutraukė buvusį jo ir jo institucijos asmeninio pasitikėjimo ryšį. Taigi ataskaitoje padaryta išvada buvo pagrįsta ne tik faktinių aplinkybių sunkumu, bet ir konstatuotais pakartotiniais veiksmais.

117 Antra, iš drausmės komisijos išvados matyti, kad ji atsižvelgė į ieškovui 2010 m. lapkričio 19 d. sprendimu skirtą nuobaudą. Iš tiesų minėtos išvados 94 ir 95 punktuose drausmės komisija pažymėjo, kad minėtu sprendimu ieškovui buvo skirtas papeikimas dėl sukčiavimo, panašaus į šios bylos faktines aplinkybes, ir šias veikas kvalifikavo kaip pakartotines. Kaip matyti iš drausmės komisijos išvados 97 ir 98 punktų, ji nusprendė, kad ieškovas nutraukė jį su Komisija siejusius pasitikėjimo santykius, ir padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju tinkama nuobauda yra atleidimas iš tarnybos be įspėjimo.

118 Taigi kreipimosi į drausmės komisiją ataskaitai ir jos išvadai turi įtakos neteisėtumas, dėl kurio buvo panaikintas 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas.

119 Todėl pažeidimas padarytas STSĮT ataskaitos perdavimo drausmės komisijai stadijoje.

120 Vis dėlto Komisija tvirtina, kad drausmės komisijos išvada nėra privaloma trišalei STSĮT. Taigi ji iš esmės teigia, kad tai, jog minėtoje išvadoje atsižvelgta į pakartotinumo kriterijų, neturi įtakos ginčijamo sprendimo teisėtumui. Be to, ji teigia, kad trišalė STSĮT turi diskreciją spręsdama dėl naujo konsultavimosi su drausmės komisija tikslingumo tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė šioje byloje, kai nuo 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimo priėmimo neatsirado jokios naujos faktinės aplinkybės ir vienintelė šio sprendimo panaikinimo pasekmė yra negalėjimas atsižvelgti į pakartotinumą. Tokiomis aplinkybėmis trišalė STSĮT viena gali nustatyti tinkamą nuobaudą.

121 Kaip matyti iš Pareigūnų tarnybos nuostatų, visų pirma iš jų IX priedo 18, 22 ir 25 straipsnių, sisteminio aiškinimo, drausmės komisijos, kuri yra patariamasis organas, išvada nesaisto drausmės institucijos dėl veikų, kuriomis kaltinama, tikrumo (2015 m. birželio 3 d. Sprendimo *Bedin / Komisija*, F-128/14, EU:F:2015:51, 23–29 punktai ir 2016 m. birželio 10 d. Sprendimo *HI / Komisija*, F-133/15, EU:F:2016:127, 147 ir 148 punktai; taip pat žr. 1985 m. sausio 29 d. Sprendimo *F / Komisija*, 228/83, EU:C:1985:28, 16 punktą).

122 Be to, reikia pažymėti, kad STSĮT turi įgaliojimus atlikti pareigūno atsakomybės vertinimą, kuris skiriasi nuo drausmės komisijos vertinimo, ir vėliau pasirinkti drausminę nuobaudą, kurią laiko tinkama nubausti už konstatuotus drausminius nusižengimus (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *DK / EIVT*, T-217/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:571, 71 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

123 Todėl drausmės komisijos išvada nėra privaloma trišalei STSĮT.

124 Vis dėlto konsultavimasis su drausmės komisija yra procedūrinė pareiga, kuri tenka STSĮT.

125 Pirma, reikia priminti, kad tuo atveju, kai drausminėje procedūroje dalyvauja drausmės komisija, t. y. atsižvelgiant į Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 3 ir 11 straipsnių nuostatas, kai STSĮT pradeda drausminę procedūrą, numatydama, kad gali būti skirta griežtesnė nuobauda nei rašytinis įspėjimas ar papeikimas, šis dalyvavimas yra esminis procedūros elementas, nes tai reiškia išsamias rungimosi principu grindžiamas diskusijas, turint galimybę atlikti papildomą tyrimą, o tada STSĮT priima sprendimą atsižvelgdama į drausmės komisijos darbą, t. y. į daugumos jos narių priimtą motyvuotą išvadą ir netgi į tam tikrų jos narių galimai skirtingas nuomones – tai matyti iš to paties priedo 12–18 straipsnių. Taigi, kai STSĮT nukrypsta nuo drausmės komisijos nuomonės, ji

turi nurodyti išsamias to priežastis (šiuo klausimu žr. 2021 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *HG / Komisija*, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, 170 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad dėl pačios drausmės komisijos išvados gali būti pareikštas priimtinas ieškinys dėl panaikinimo (1985 m. sausio 29 d. Sprendimo *F. / Komisija*, 228/83, EU:C:1985:28, 16 punktas).

126 Todėl konsultavimasis su drausmės komisija, kai į ją reikia kreiptis, kaip šiuo atveju, yra esminis procedūros reikalavimas ir per šią procedūrą nubaustas pareigūnas iš principo turi galėti ginčyti jos išvadą, jeigu paskyrimų tarnyba perima drausmės komisijos atliktą faktinių aplinkybių vertinimą (2021 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *HG / Komisija*, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, 170 punktas).

127 Antra, reikia priminti, kad kiekvieno tarnautojo teisė į tai, kad drausmės komisija išnagrinėtų jo drausmės bylą ir susipažintų su visomis veikomis, kuriomis jis kaltinamas, ir jų padarymo aplinkybėmis, yra esminė teisės į gynybą užtikrinimo garantija (pagal analogiją žr. 1995 m. sausio 26 d. Sprendimo *D / Komisija*, T-549/93, EU:T:1995:15, 48 punktą).

128 Tokios teisės buvimą patvirtina kelios Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytos garantijos, kuriomis tarnautojas naudojasi per drausminę procedūrą.

129 Pirma, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 6 straipsnio 1 dalį drausmės komisija yra paritetiniais pagrindais sudarytas organas (1995 m. sausio 26 d. Sprendimo *D / Komisija*, T-549/93, EU:T:1995:15, 48 punktas). Be to, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 6 straipsnio 5 dalį „[s]uinteresuotas pareigūnas turi teisę <...> nesutikti su vieno komisijos nario kandidatūra“.

130 Antra, drausmės komisija yra organas, kuriame tarnautojas gali gintis (pagal analogiją žr. 1995 m. sausio 26 d. Sprendimo *D / Komisija*, T-549/93, EU:T:1995:15, 48 punktą). Šiuo tikslu jis turi procesines garantijas. Iš tiesų pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 16 straipsnio 1 dalį „[k]omisija išklauso suinteresuot[ąjį] pareigūn[ą]; posėdžio metu jis gali pateikti pastabų raštu ar žodžiu, pats asmeniškai ar per atstovą“ ir „gali pasikviesti liudytojų“.

131 Be to, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 13 straipsnio 2 dalį tarnautojas turi 15 dienų nuo Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytos ataskaitos, kuria pradedama drausminė procedūra, gavimo dienos pasirengti gynybai. Šiomis aplinkybėmis jis turi teisę gauti visą savo asmens bylą (Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 13 straipsnio 1 dalis) ir gauti jo pasirinkto asmens pagalbą (Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 13 straipsnio 3 dalis).

132 Nagrinėjamu atveju trišalė STSĮT iš naujo nesikonsultavo su drausmės komisija, nors iš pradžių į ją kreipėsi pateikdama ataskaitą, kuriai turėjo įtakos pirmajame sprendime Bendrojo Teismo konstatuotas neteisėtumas. Kadangi trišalė STSĮT tik atmetė šios išvados turinį, nors iš minėto teismo sprendimo galėjo daryti išvadą, kad jai taip pat turėjo įtakos neteisėtumas, dėl kurio buvo panaikintas 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimas, ji neleido drausmės komisijai rengiant savo išvadą atsižvelgti į tai, kad iš ieškovo asmens bylos buvo pašalintas 2010 m. lapkričio 19 d. sprendimas. Taigi trišalė STSĮT atėmė iš drausmės komisijos galimybę atsižvelgti tik į aplinkybes, kuriomis buvo atliktos veikos, kuriomis kaltinamas ieškovas, ir įvertinti jų sunkumą.

133 Todėl trišalė STSĮT neleido, kad išsami rungimosi principu pagrįsta diskusija, į kurią teisė suteikiama per procedūrą drausmės komisijoje, vyktų žinant visą jos turimą informaciją, ir atėmė iš ieškovo garantijas, leidžiančias užtikrinti jo teisę į gynybą.

134 Be to, trišalė STSĮT atėmė iš drausmės komisijos galimybę rekomenduoti skirti nuobaudą, remiantis tikslių faktinių aplinkybių, pateisinančių kreipimąsi į ją, vertinimu. Taigi trišalei STSĮT drausmės komisija negalėjo rekomenduoti skirti nuobaudos, kuria būtų atsižvelgta į pradinio teismo sprendimo motyvus ir minėtas aplinkybes.

135 Atsižvelgiant į tai, kad pagarba teisei į gynybą yra pagrindinis Sąjungos teisės principas, kuris taikomas visiems asmenims ir privalo būti garantuotas per visas procedūras, galinčias pasibaigti asmens nenaudai priimamu sprendimu (žr. 2021 m. spalio 14 d. Sprendimo *Bernaldo de Quirós / Komisija*, C-583/19 P, EU:C:2021: 844, 60 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), ir į konsultacijos su drausmės komisija, kaip esminio formalumo, pobūdį, aplinkybė, kad ši išvada nėra privaloma trišalei STSĮT, kaip pažymėta šio sprendimo 123 punkte, neturi įtakos pareigai (kurią STSĮT turėjo siekdama užtikrinti pradinio teismo sprendimo įvykdymą ir remiantis Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo nuostatomis) pateikti šiai komisijai naują ataskaitą, kurios turinyje būtų atsižvelgta į pradinio teismo sprendimo motyvus. Trišalė STSĮT šiuo klausimu neturėjo diskrecijos.

136 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad vykdydama pradinį teismo sprendimą STSĮT turėjo atnaujinti procedūrą nuo kreipimosi į drausmės komisiją etapo. Taigi ji negalėjo atnaujinti šios procedūros vėlesniame etape, kaip padarė nagrinėjamu atveju.

137 Iš to matyti, kad trišalė STSĮT pažeidė esminį procedūrinį reikalavimą pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnį, nes pakartotinai nesikreipė į drausmės komisiją. Taigi minėtu pažeidimu ji neužtikrino pradinio teismo sprendimo įvykdymo, kaip ji privalėjo padaryti pagal SESV 266 straipsnį, ir dėl to pažeidė šią nuostatą.

138 Vis dėlto Komisija tvirtina, kad pagal jurisprudenciją procedūrinis pažeidimas gali pateisinti sprendimo panaikinimą tik tuo atveju, jei atitinkama administracinė procedūra būtų galėjusi pasibaigti kitaip, jei minėto pažeidimo nebūtų buvę. Jos teigimu, ieškovas neįrodė, kad pakartotinis konsultavimasis su drausmės komisija būtų galėjęs pakeisti aptariamos drausminės procedūros baigtį.

139 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 126 punkto, konsultavimasis su drausmės komisija per drausminę procedūrą yra esminis procedūrinis reikalavimas.

140 Iš jurisprudencijos matyti, kad esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimas lemia akto panaikinimą, neatsižvelgiant į tai, ar dėl šio pažeidimo buvo padaryta žala juo besiremiančiam asmeniui ir ar administracinė procedūra galėjo lemti kitokį rezultatą (šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimą *Gordon / Komisija*, C-198/07 P, EU:C:2008:761, 73 ir 74 punktus; 2000 m. kovo 23 d. Sprendimo *Gogos / Komisija*, T-95/98, EU:T:2000:85, 53 ir 54 punktus ir 2014 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *De Nicola / EIB*, F-52/11, EU:F:2014:243, 145 punktą; pagal analogiją taip pat žr. 2022 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Mead Johnson Nutrition (Asia Pacific) ir kt. / Komisija*, T-508/19, EU:T:2022:217, 290 punktą).

141 Todėl ieškovas neprivalėjo įrodyti, kad pakartotinis konsultavimasis su drausmės komisija būtų galėjęs pakeisti aptariamos drausminės procedūros baigtį.

142 Todėl trišalė STSĮT pažeidė SESV 266 straipsnį ir Pareigūnų tarnybos nuostatų IX priedo 12 straipsnį. Reikia pritarti antrajam ieškinio pagrindui ir panaikinti ginčijamą sprendimą, nesant reikalo nagrinėti ieškinio trečiojo pagrindo.

[*Praleista*]

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2022 m. sausio 18 d. Europos Komisijos sprendimą skirti IP drausminę nuobaudą – atleisti jį iš tarnybos be įspėjimo.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. **Kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Truchot Kanninen Frendo

Paskelbta 2024 m. spalio 2 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.